

В.ТХ

Солиқ солиш асослари

2025 йилги имтиҳон намунаси

Мундарижа

А БЎЛИМИ. ТЕСТЛАР. Саволлар.....	2
В БЎЛИМИ. СЦЕНАРИЙЛАР. Саволлар	14
А БЎЛИМИ. ТЕСТЛАР. Саволларга жавоблар.....	20
В БЎЛИМИ. СЦЕНАРИЙЛАР. Саволларга жавоблар	27

В.ТХ Солиқ солиш асослари

Эътибор беринг!

Синов имтиҳонининг тестлари ва топшириқлари 2025 йил 1 январь ҳолатига кўра амалда бўлган меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларга асосланган.

Эътибор беринг!

Топшириқларни ечишда жавоблар ёзуви қоидаларини инобатга олинг. Агар топшириқ шартида рақамлар минг ҳисобида кўрсатилган бўлса, жавоб ҳам минг ҳисобида кўрсатилиши керак.

А БЎЛИМИ. ТЕСТЛАР

Саволлар

1-савол

Қуйидаги меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларни юридик кучининг камайиши тартибида жойлаштиринг:

1. Президентнинг 30.01.2025 йилдаги «Чорвачилик ва паррандачиликни қўллаб-қувватлаш, соҳада юқори қўшилган қиймат яратиш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги ПҚ-34-сон қарори
  2. Солиқ қўмитасининг 2024 йил 26 июндаги «Юридик шахсларни йирик солиқ тўловчилар тоифасига киритишнинг мезонларини белгилаш тўғрисидаги низомга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида»ги 2024-08-сон қарори
  3. Солиқ кодекси
  4. Вазирлар Маҳкамасининг 26.12.2024 йилдаги «Ўзбекистон Республикасида электрон тижорат соҳасини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 885-сон қарори
  5. Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгашининг 26.12.2024 йилдаги «2025 йил учун Тошкент шаҳар маҳаллий бюджетини тасдиқлаш тўғрисида»ги VII-4-024-14-0-К/24-сон қарори
- A. 3, 1, 4, 2, 5
B. 1, 3, 4, 2, 5
C. 4, 1, 3, 5, 2
D. 3, 4, 2, 3, 5

2-савол

Солиқ кодексининг 369-моддасида «Жами даромадга киритилмайдиган даромадлар» қонун ҳужжатларида белгиланган меъёрлар доирасида солиқ агенти томонидан хизмат сафарида бўлинган вақт учун тўланадиган кундалик харажатлар учун ҳақ (суткалик пуллар) солиқ тўловчининг даромади сифатида қаралмаслиги ҳақидаги меъёр мавжуд. Ушбу меъёрнинг 369-моддадаги жойлашувини кўрсатинг - хатбоши, банд, қисм.

- A. 3-қисмнинг 8-банди 5-хатбошиси
- B. 3-қисмнинг 8-банди 4-хатбошиси
- C. 1-қисмнинг 19-хатбошиси
- D. 3-қисмнинг 8-хатбошиси

3-савол

Ҳисобот оyi учун айланмадан олинадиган солиқ бўйича ҳисоботни тақдим этиш муддатининг сўнги (15-сана) куни якшанба кунига тўғри келди. Қайси кун ҳисоботни тақдим этишнинг сўнги куни ҳисобланади? (1.2 Е-б.)

- A. якшанба, 15-сана
- B. шанба, 14-сана
- C. жума, 13-сана
- D. душанба, 16-сана

4-савол

Қуйида санаб ўтилган қайси вазият (вазиятлар)да қатъий белгиланган суммада айланмадан олинадиган солиқ тўловчи бўлган корхона солиқ агенти сифатида иш юритади?

- A. жисмоний шахс бўлган таъсисчига дивидендлар тўлашда
- B. комиссиянер бўлган якка тартибдаги тадбиркорга мукофот тўлашда
- C. жисмоний шахс бўлган ижарага берувчига ижара тўловини тўлашда
- D. ўзини ўзи банд қилган шахсга у кўрсатган хизматлар учун даромад тўлашда

5-савол

Корхона юридик ва жисмоний шахслар билан кўчмас мулк ижараси шартномаларини тузади:

- 1-сонли шартномани у ижарага берувчи сифатида тузади, ижарага олувчи – юридик шахс;
- 2-сонли шартномани у ижарага берувчи сифатида тузади, ижарага олувчи – якка тартибдаги тадбиркор бўлмаган жисмоний шахс;
- 3-сонли шартномани у ижарага берувчи сифатида тузади, ижарага олувчи – якка тартибдаги тадбиркор;
- 4-сонли шартномани у ижарага олувчи сифатида тузади, ижарага берувчи – юридик шахс;
- 5-сонли шартномани у ижарага олувчи сифатида тузади, ижарага берувчи – якка тартибдаги тадбиркор бўлмаган жисмоний шахс.

Корхона қайси ижара шартномаларини ijara.soliq.uz сервиси орқали солиқ органларида ҳисобга қўйиши керак?

- A. 1, 2, 3
- B. 1, 2, 3, 4, 5
- C. 1, 3, 4
- D. 2, 5

6-савол

Солиқ солиш объектлари ва солиқ солиш билан боғлиқ объектларнинг алоҳида-алоҳида ҳисобини юритишнинг қандай усуллари мавжуд?

- A. мутаносиб усул
- B. меъёрий усул
- C. ҳисоблаш усули
- D. тўғридан-тўғри ҳисобга олиш усули

7-савол

Текширувдан олдинги таҳлил чоғида солиқ органи корхона тақдим этган солиқ ҳисоботида тафовутларни аниқлади. 13 июль куни (пайшанба куни) корхонага солиқ тўловчининг шахсий кабинети орқали солиқ ҳисоботига тегишли тузатишлар киритиш тўғрисида хабарнома юборилди. Шу куннинг ўзида корхонанинг бош бухгалтери хабарнома билан танишди. Корхона қайси санадан кечиктирмай аниқлаштирилган солиқ ҳисоботини ёки аниқланган тафовутларнинг асосномасини тақдим этиши керак?

- A. 27 июль
- B. 22 июль
- C. 26 июль
- D. 24 июль

8-савол

Ўзбекистоннинг резидент ва норезидент бўлган жисмоний шахсларга солиқ солишдаги фарқлар нимадан иборат?

- A. меҳнат шартномалари (контрактлари) ва фуқаролик-ҳуқуқий хусусиятдаги шартномалар бўйича резидентлар ва норезидентларнинг даромадларига турли солиқ ставкалари бўйича солиқ солинади
- B. норезидентларнинг даромадларига Солиқ кодексида назарда тутилган солиқ имтиёзлари қўлланилмаган ҳолда солиқ солинади
- C. резидентларнинг дивиденд тарзидаги даромадларига бошқа корхоналарда иштирок этишдан олинган дивидендларни ҳисобга олиш тамойили бўйича солиқ солинади. Норезидентларнинг дивидендларига солиқ солишнинг бундай тартиби қўлланилмайди
- D. резидентларнинг мол-мулкни ижарага беришдан олинган даромадларига қонунчиликда белгиланган ижара тўловининг энг кам ставкаларини ҳисобга олган ҳолда солиқ солинади. Норезидентларнинг шунга ўхшаш даромадларига солиқ солишнинг бундай тартиби қўлланилмайди

9-савол

Ҳисобот оyi учун корхона ходимларга қуйидаги даромадларни ҳисоблади:

- ҳақиқатда бажарилган иш учун иш ҳақи – 120 000 минг сўм;
- фахрий унвон учун устама – 500 минг сўм;
- вақтинчалик меҳнатга лаёқатсизлик нафақаси – 500 минг сўм;
- корхонанинг мукофотлаш тўғрисидаги низомига мувофиқ чорак якунлари бўйича мукофот – 10 000 минг сўм;
- туғилган кун муносабати билан мукофот – 1 000 минг сўм;

- иситиш тизимининг шикастланиши муносабати билан квартирани қисман таъмирлаш учун моддий ёрдам – 2 000 минг сўм;
- фарзанд туғилиши муносабати билан моддий ёрдам – 3 000 минг сўм;
- овқатланиш учун қўшимча тўлов – 3 000 минг сўм;
- пенсионер ходимга пенсияга қўшимча тўлов – 1 000 минг сўм;
- корхона муассиси бўлган директорга дивидендлар – 10 000 минг сўм;
- мураббийлик учун лавозим маошига устама – 1 000 минг сўм.

Корхона томонидан ҳисобланган меҳнатга ҳақ тўлаш тарзидаги даромадлар нимага тенг?

- A. 138 500 минг сўм
- B. 139 000 минг сўм
- C. 137 000 минг сўм
- D. 137 500 минг сўм

10-савол

Таъсисчилар умумий йиғилишининг қарорига кўра корхона таъсисчилардан бири –Ўзбекистон резидентига 30 000 минг сўм миқдориди дивидендлар ҳисоблади. Дивидендлар тўлови ҳисобига унга 10 000 минг сўмлик қурилиш материаллари берилади. Қолган сумма пул маблағлари билан тўланади. Берилган материалларнинг таннари 8 000 минг сўмга тенг. Шунингдек, корхона ушбу муассисдан майдони 100 кв.м бўлган нотурар жойни (ер солиғи бўйича солиқ солиш мақсадларида белгиланган 2-зона) ижарага олади. Шартномага асосан ижара тўловининг миқдори ойига 7 000 минг сўмни ташкил этади. Тошкент шаҳрининг 2-зонасида нотурар жойларни ижарага берувчи жисмоний шахслар учун солиқ солиш мақсадларида белгиланган ижара тўловининг энг кам ставкаси оширувчи коэффициентни ҳисобга олган ҳолда умумий майдоннинг 1 кв. метри учун ойига 90 минг сўмга тенг. Таъсисчининг даромадларидан ушлаб қолиниши лозим бўлган ЖШДС нимага тенг?

- A. 2 580 минг сўм
- B. 2 340 минг сўм
- C. 2 080 минг сўм
- D. 1 840 минг сўм

11-савол

Фуқаролик-ҳуқуқий хусусиятдаги шартнома бўйича кўрсатилган хизматлар учун корхона жисмоний шахсга январь ойида 8 000 минг сўм, февраль ойида 7 000 минг сўм ҳисоблади. Шунингдек, корхона жисмоний шахснинг 15 ёшли ўғлига тиббий хизмат кўрсатилганлиги учун 2 000 минг сўм тўлади ва у учун «Хумсон» санаторийсига 5 000 минг сўмлик йўлланма сотиб олди. Январь-февраль ойлари учун жисмоний шахснинг даромадларидан ушлаб қолиниши лозим бўлган ЖШДС суммаси қандай?

- A. 2 640 минг сўм
- B. 1 800 минг сўм
- C. 2 400 минг сўм
- D. 2 040 минг сўм

12-савол

Корхона ўзининг собиқ ходими – меҳнат лаёқатини йўқотган II гуруҳ ногиронлиги бўлган шахсга совға топширди. Қуйида санаб ўтилган қайси ҳолатда корхона солиқ органига бу даромадлар бўйича маълумотнома тақдим этмаслиги керак?

- A. агар жисмоний шахс ушбу даромаддан ЖШДС ушлаб қолинмаслиги тўғрисида ариза тақдим этса
- B. агар совғанинг қиймати 2,11 МҲЭКМдан ошмаса
- C. ҳар қандай ҳолатда тақдим этиши керак
- D. агар совғанинг қиймати 3 МҲЭКМдан ошмаса

13-савол

III гуруҳ ногиронлиги бўлган ходимга январ ойи учун 10 000 минг сўм вақтбай тўлов ҳисобланди, 3 000 минг сўмлик совға топширилди ва даволаниш учун 4 000 минг сўм моддий ёрдам кўрсатилди. МҲЭКМ = 1 155 минг сўм. Январ ойи учун ходимнинг ШЖБПҲга бадаллари қайси суммадан ҳисобланади?

- A. 10 562,95 минг сўм
- B. 14 562,95 минг сўм
- C. 13 000 минг сўм
- D. 10 000 минг сўм

14-савол

Ҳисобот ойи учун корхона ходимларга қуйидагиларни ҳисоблади:

- ҳақиқатда бажарилган иш учун иш ҳақи – 120 000 минг сўм;
- илмий даража учун устама – 500 минг сўм;
- ходимнинг сингиси никоҳдан ўтиши муносабати билан унга моддий ёрдам (МҲЭКМ = 1 155 минг сўм) – 3 000 минг сўм;
- ишга бориш ва келиш учун йўлқира ҳақини қоплаш – 3 000 минг сўм;
- пенсионер ходимга пенсияга қўшимча тўлов – 1 000 минг сўм;
- касб маҳорати учун тариф ставкасига устама – 500 минг сўм;
- меҳнатда майиб бўлганлик билан боғлиқ зарарнинг ўрнини қоплаш бўйича ходимга тўловлар: Солиқ кодексида белгиланган миқдорларда – 5 000 минг сўм, бу миқдорлардан ортиқча – 2 000 минг сўм, шунингдек:
- ходимга пенсияга чиқиши муносабати билан мукофот тўлади – 3 000 минг сўм.

Корхона томонидан ҳисобланган ижтимоий солиқ суммаси нимага тенг?

- A. 15 720 минг сўм
- B. 15 840 минг сўм
- C. 15 300 минг сўм
- D. 16 440 минг сўм

15-савол

Корхона 12 сентябрда рўйхатдан ўтказилган ва рўйхатдан ўтказиш пайтида айланмадан олинадиган солиқ тўлашни танлади. 30 ноябрь ҳолатига кўра (рўйхатдан ўтказилган кундан эътиборан 80 кун) корхонанинг жами даромади 220 600 минг сўмни ташкил этди. Кейинги йилда айланмадан олинадиган солиқ тўловчи сифатида қолиш учун (солиқни тўлаш учун бошқа шартларга риоя қилинганда) корхонанинг декабрь ойидаги жами даромади қайси чегарада бўлиши керак?

- A. 83 509,6 минг сўмдан ортиқ бўлмаган
- B. 85 482,5 минг сўмдан ортиқ бўлмаган
- C. 84 931,5 минг сўмдан ортиқ бўлмаган
- D. 83 333,3 минг сўмдан ортиқ бўлмаган

16-савол

Комиссия шартномаси бўйича комиссиянер – айланмадан олинадиган солиқ тўловчи ҚҚС тўловчи бўлган комитентнинг товарларини реализация қилади. У ҚҚС ҳисобга олинган ҳолда жами 184 млн сўмлик товар туркумини реализация қилди. Воситачилик ҳақи реализация қилинган товарнинг умумий суммасининг 10%ни ташкил этади. Комиссия шартномаси ва реализация қилиш тўғрисидаги ҳисоботга мувофиқ комитент комиссиянерга 20 млн сўмни – комиссия шартномаси бўйича топшириқни бажариш билан боғлиқ харажатларни қоплади. Бундан ташқари, комитент шартномада бундай қоплаш назарда тутилмаган бўлса-да, комиссиянерда турган ўз товарини сақлаш бўйича харажатларни ҳам 5 млн сўм миқдорида қоплади. Ушбу операциядан комиссиянернинг солиқ солинадиган даромади нимага тенг?

- A. 23,4 млн сўм
- B. 18,4 млн сўм
- C. 38,4 млн сўм
- D. 43,4 млн сўм

17-савол

Айланмадан олинадиган солиқ тўловчи корхона маҳсулотни кўп марта айланадиган тарада сотади. Январь ойида 200 млн сўмлик маҳсулот сотилди, шу жумладан кўп марта айланадиган тара қиймати - 2 млн сўм. Январь ойи учун айланмадан олинадиган солиқни ҳисоб-китоб қилишда реализация қилишнинг бутун суммаси (200 млн сўм) солиқ базасига киритилган. Февраль ойида реализация қилишдан олинган даромад 130 млн сўмни ташкил этди. Шунингдек, февраль ойида корхона илгари реализация қилинган 2 млн сўмлик тарани қайтариш сифатида олди. Февраль ойи учун айланмадан олинадиган солиқ бўйича солиқ базаси нимага тенг?

- A. 128 млн сўм
- B. 130 млн сўм
- C. 132 млн сўм
- D. 126 млн сўм

18-савол

Айланмадан олинадиган солиқ тўловчи бўлган етказиб берувчи 20 июлда 90 млн сўмлик товарни сотди ва харидорга етказиб беришнинг бутун суммасига ҳисобварақ-фактура тақдим этди. Аввал 15 июлда харидор товар қийматининг 15 фоизи миқдорида – 13,5 млн сўм бўнак тўлаган эди. Шартномага асосан, харидор қолган суммани 25 июлгача тўлаган тақдирда унга сотиб олинган товар қийматининг 5 фоизи

миқдорида чегирма берилади. Харидор 23 июлда тўловни амалга оширди ва шартнома шартларига мувофиқ чегирмадан фойдаланди. Ушбу вазиятда етказиб берувчи томонидан ҳисобварақ-фактураларни тақдим этиш тартиби қандай?

- A. 23 июлда 85,5 млн сўмга ҳисобварақ-фактура тақдим этилади
- B. 20 июлда 90 млн сўмга ҳисобварақ-фактура, 23 июлда – 4,5 млн сўмга қўшимча манфий ҳисобварақ-фактура тақдим этилади
- C. 15 июлда 13,5 млн сўмга, 20 июлда 76,5 млн сўмга ҳисобварақ-фактура, 23 июлда эса 4,5 млн сўмга қўшимча манфий ҳисобварақ-фактура тақдим этилади
- D. 15 июлда 13,5 млн сўмга, 23 июлда – 72 млн сўмга ҳисобварақ-фактура тақдим этилади

19-савол

Январь ойида айланмадан олинadиган солиқ тўловчи бўлган корхона қуйидаги даромадларни олди:

- 4% ставка бўйича солиқ солинадиган чакана савдодан - 100 млн сўм;
- мол-мулкни оператив ижарага беришдан - 20 млн сўм;
- 3% ставка бўйича солиқ солинадиган дорихонадан - 80 млн сўм;
- асосий воситани сотишдан - 2 млн сўм.

Февралда корхонанинг даромадлари қуйидагиларни ташкил этди:

- 4% ставка бўйича солиқ солинадиган чакана савдодан - 70 млн сўм;
- мол-мулкни оператив ижарага беришдан - 20 млн сўм;
- 3% ставка бўйича солиқ солинадиган дорихонадан - 100 млн сўм;
- асосий воситани сотишдан - 3 млн сўм.

Январь-февраль ойлари учун ижарадан ва асосий воситани сотишдан олинган даромадлар бўйича айланмадан олинadиган солиқ нимага тенг?

- A. 1,77 млн сўм
- B. 1,75 млн сўм
- C. 1,57 млн сўм
- D. 1,35 млн сўм

20-савол

Чет эл компанияси Тошкент шаҳрида ҚҚС тўловчи бўлган Ўзбекистон корхонасидан енгил автомобилни ижарага олади. Қайси ҳолда Ўзбекистон корхонасида чет эл компаниясига транспорт воситасини ижарага бериш хизматларидан ҚҚС тўлаш бўйича мажбурият юзага келади?

- A. агар ижара шартномаси 30 кундан ортиқ муддатга тузилган бўлса
- B. агар чет эл компанияси ижарага олинган автомобилдан Ўзбекистон ҳудудида фойдаланса
- C. агар ижара шартномаси 30 кунгача муддатга тузилган бўлса
- D. ҳар қандай ҳолатда, чунки корхона ҚҚС тўловчиси ҳисобланади

21-савол

ҚҚС тўловчи бўлган корхона протез-ортопедия буюмларини ишлаб чиқаради. Солиқ даврида ҚҚС тўловчи бўлган воситачи ташкилот орқали 112 000 минг сўмлик маҳсулот сотилди. Комиссионерга тўланган воситачилик ҳақи суммаси 11 200 минг сўмни ташкил этди. Иккала корхона томонидан ҳисобланган реализация қилиш бўйича ҚҚСнинг умумий суммаси нимага тенг?

- A. 13 200 минг сўм
- B. 0 сўм
- C. 1 200 минг сўм
- D. 14 784 минг сўм

22-савол

ҚҚС тўловчи бўлган савдо корхонаси ҚҚС тўловчи бўлган қурилиш ташкилоти билан омбор биносини таъмирлаш бўйича пудрат шартномасини тузди. Шартнома шартларига асосан пудратчи таъмирлаш ишларини бажаришда ўз материалларидан фойдаланади. Савдо корхонасида таннархи 3 млн сўмлик қурилиш материаллари мавжуд бўлиб, уларни омборни таъмирлашда фойдаланиш учун пудратчига реализация қилди. Таъмирлаш ишларининг қиймати ҚҚСни ҳисобга олмаган ҳолда жами 112 млн сўмни ташкил этди. Пудрат ташкилоти буюртмачига қандай суммада ҚҚС тақдим этади?

- A. 13,08 млн сўм
- B. 13,8 млн сўм
- C. 12 млн сўм
- D. 13,44 млн сўм

23-савол

ҚҚС тўловчи бўлган корхона қайта сотиш учун товарларни импорт қилади. Божхона юк декларацияси май ойида расмийлаштирилди, худди шу ойда импорт қилинганда 6 млн сўм ҚҚС тўланди. Июнь ойида товарлар туркумининг 80 %, июль ойида – қолган 20 % реализация қилинди. Қандай суммада ҚҚСни ва қайси ойда ҳисобга олиш керак?

- A. 4,8 млн сўмни июнда ва 1,2 млн сўмни июлда
- B. 6 млн сўмни июлда
- C. 6 млн сўмни июнда
- D. 6 млн сўмни майда

24-савол

5 октябрда айланмадан олинadиган солиқ тўловчи бўлган корхона ҚҚС тўловчи сифатида ихтиёрий равишда рўйхатдан ўтиш тўғрисида хабарнома тақдим этди. Ушбу корхона қандай солиқларни ва жорий йилнинг қайси даври учун тўлайди?

- A. январь – сентябрь ойлари учун айланмадан олинadиган солиқ, октябрь – декабрь ойлари учун ҚҚС ва фойда солиғи
- B. 1 январдан 4 октябргача бўлган давр учун айланмадан олинadиган солиқ, 5 октябрдан 31 декабргача – ҚҚС ва фойда солиғи
- C. бутун йил учун айланмадан олинadиган солиқ
- D. январь – октябрь ойлари учун айланмадан олинadиган солиқ, ноябрь – декабрь ойлари учун ҚҚС ва фойда солиғи

25-савол

Санаб ўтилган қайси айланмалар бўйича солиқ тўловчи бюджетдан қоплаб олишга ҳақли бўлган ҚҚСнинг манфий суммаси юзага келиши мумкин эмас? (6.5 Е-б.)

- A. халқаро ташишлар билан бевосита боғлиқ хизматлар бўйича
- B. товарларни экспортга реализация қилиш бўйича
- C. солиқ солишдан озод этилган товарлар (хизматлар)ни реализация қилиш бўйича
- D. реализация қилиш жойи Ўзбекистон деб эътироф этилмайдиган хизматлар бўйича

26-савол

Ҳисобот даври учун ҚҚС тўловчи бўлган кўп тармоқли корхонанинг фаолияти кўрсаткичлари қуйидагича:

- ҚҚС ҳисобга олинган ҳолда 224 млн сўм миқдорида маҳсулот ишлаб чиқарилган, шу жумладан 134,4 млн сўмга реализация қилинган;
- ҚҚС ҳисобга олинган ҳолда 44,8 млн сўм миқдорида товарлар реализация қилинган;
- комиссия шартномаси бўйича ҚҚС тўловчиси бўлмаган комитентдан реализация қилиш учун 20 млн сўм миқдорида товарлар олинган. Шундан 11,2 млн сўмга реализация қилинган. Воситачилик ҳақи суммаси – 1,12 млн сўм.

Фойда солиғини ҳисоблаб чиқариш мақсадида корхонанинг жами даромади нимага тенг?

- A. 161 млн сўм.
- B. 251 млн сўм.
- C. 170 млн сўм.
- D. 241 млн сўм.

27-савол

ҚҚС тўловчиси бўлган корхона бошқа корхона (МЧЖ) устав фондига ҳисса сифатида усқунани топширмақда. Таъсисчилар ўртасида келишилган усқунанинг устав фондига ҳисса сифатидаги қиймати унинг бозор қийматига мувофиқ келади ва 56 млн сўмни ташкил этади. Усқунанинг тиклаш қиймати – 40 млн сўм. Бухгалтерия ҳисоби маълумотлари бўйича ҳисобланган эскириш – 12 млн сўм, солиқ ҳисоби бўйича – 10 млн сўм. Топшириш пайтида қайта баҳолаш сальдоси – 3 млн сўм, шу жумладан 01.01.2021 йил ҳолатига – 2 млн сўм. Фойда солиғини ҳисоблаб чиқариш мақсадида аниқланадиган усқунани топширишдан олинган даромад нимага тенг?

- A. 22 млн сўм
- B. 23 млн сўм
- C. 28 млн сўм
- D. 31 млн сўм

28-савол

Қиймати 58 400 минг сўм бўлган асосий восита 27 ноябрда фойдаланишга топширилган. Солиқ ҳисобида унга амортизация тўғри чизиқли усулда 15% меъёр бўйича ҳисобланади. IV чорақда фойда солиғини ҳисоблаб чиқариш мақсадида ушбу асосий восита бўйича ҳисобланган амортизация суммаси нимага тенг?

- A. 730 минг сўм
- B. 816 минг сўм
- C. 826 минг сўм
- D. 840 минг сўм

29-савол

Корхона таъсисчиларга уларнинг иштирок этиш улушларидан келиб чиққан ҳолда 100 млн сўм миқдорида дивидендларни тақсимлади:

- Ўзбекистон резидентига – 60 %;
- Ўзбекистон норезидентига – 40 %.

Илгари корхона, бошқа компаниянинг таъсисчиси бўлган ҳолда ундан 70 млн сўм дивидендлар олган бўлиб, улар илгари дивидендлардан олинадиган солиқни ҳисоб-китоб қилишда чегириб ташланмаган. Резидент бўлган таъсисчи учун дивидендлар тарзидаги даромадлардан олинадиган солиқ бўйича солиқ базаси нимага тенг?

- A. 60 млн сўм
- B. 18 млн сўм
- C. 42 млн сўм
- D. 30 млн сўм

30-савол

29 ноябрда корхона қиймати 400 млн сўм бўлган бинони сотиб олди. У бўйича бир ойда ҳисобланадиган амортизация суммаси 1 млн сўмни ташкил этди. Агар у солиқ солиш мақсадида 1 кв. м учун белгиланган энг кам қийматдан юқори эканлиги инобатга олинса, ушбу бино бўйича мол-мулк солиғи бўйича солиқ базаси нимага тенг? (8.2 А-б.)

- A. 66,58 млн сўм
- B. 399,5 млн сўм
- C. 72,24 млн сўм
- D. 33,33 млн сўм

31-савол

Корхона 1 октябрда қиймати 1 600 млн сўм бўлган бинони сотиб олди ва шу ойнинг ўзида фойдаланишга топширди. Бинони кадастр органида давлат рўйхатидан ўтказиш 1 ноябрда амалга оширилди. Ҳисоб сиёсатига кўра бино бўйича амортизация тўғри чизикли усулда 3% ставка бўйича ҳисобланади. Мол-мулк солиғини ҳисоблаб чиқариш мақсадида бинонинг ўртача йиллик қолдиқ қиймати нимага тенг?

- A. 399 млн сўм
- B. 398 млн сўм
- C. 399,7 млн сўм
- D. 400 млн сўм

32-савол

Корхона 8 қаватли бинода жойлашган майдони 400 кв.м бўлган нотурар жойга эга. Мазкур ҳолда ер солиғи бўйича солиқ базаси қандай бўлади?

- A. 0,005 га.
- B. 0,4 га.
- C. 0,04 га.
- D. 0,05 га.

33-савол

2025 йил 1 январь ҳолатига кўра ишлаб чиқариш корхонаси мулкида қуйидагилар бор:

- майдони 1000 кв.м бўлган ер участкасида жойлашган маъмурий-ишлаб чиқариш биноси. Бино майдонининг 5 % корхона томонидан оператив ижарага берилган;
- дўконлар учун иккита бино. Улардан бирида (майдони 100 кв.м) корхонанинг фирма дўкони жойлашган, бошқаси эса (майдони 200 кв.м) оператив ижарага берилган;
- 9 қаватли бинода 270 кв.м майдонли офис хонаси.

Корхонанинг ер участкалари жойлашган зонага мувофиқ келадиган базавий солиқ ставкаси 298 100 минг сўмни ташкил этса, 2025 йил учун ер солиғи ҳисоб-китобида қандай сумма кўрсатилиши керак?

- A. 39 647,3 минг сўм
- B. 32 194,8 минг сўм
- C. 39 349,2 минг сўм
- D. 46 801,7 минг сўм

34-савол

«А» қурилиш корхонаси учта объектда қурилиш ишларини бажармоқда:

1. пудратчи сифатида буюртмачи «В» корхонасининг объектида сантехника ишларини бажармоқда;
2. буюртмачи ҳамда пудратчи бўлган ҳолда янги қурилиш майдончасида турар-жой биносини қурмоқда;
3. ўз ҳудудида омбор биносини қурмоқда, бунда ишларнинг бир қисмини пудратчи – «С» корхонаси бажармоқда.

Қурилиш жараёнида барча объектларда сувдан фойдаланилмоқда. «А» корхонаси қайси объектлар бўйича сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқни тўлаши керак?

- A. 1 ва 2
- B. 2 ва 3
- C. 1, 2 ва 3
- D. 1 ва 3

35-савол

Ишлаб чиқариш корхонаси ҳисобот йилида ер ости қудуғидан 300 куб.м сувдан фойдаланди. Бундан ташқари, сув ўлчаш ускуналари кўрсаткичларига кўра сув қувури тармоғидан 100 куб.м сув сарфланган. Сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқ суммаси нимага тенг?

Қўшимча маълумот:

Ер усти манбалари бўйича солиқ ставкаси	700 сўм/ куб. м
Ер ости манбалари бўйича солиқ ставкаси	850 сўм/ куб. м
Ҳисобот йилида сув қувури тармоғига келиб тушган сув ҳажмларининг нисбати	ер усти манбаларидан – 90 %, ер усти манбаларидан – 10 %

-
- A. 326 500 сўм
  - B. 325 000 сўм
  - C. 338 500 сўм
  - D. 334 000 сўм
-

В БЎЛИМИ. СЦЕНАРИЙЛАР

Саволлар

1-сценарий (15 балл)

Ўзбекистоннинг солиқ резиденти бўлган А кичик таъмирлаш-қурилиш корхонаси — айланмадан олиннадиган солиқ тўловчи.

Қуйида келтирилган барча операциялар 2025 йилнинг январь ойига тегишли.

1. А корхонаси Б корхонасидан йиллик 10% билан 1 йил муддатга, фоизларни қарзни қайтариш пайтида тўлаш билан 50 млн сўм миқдорида молиявий қарз олди.

Марказий банкнинг қайта молиялаштириш ставкаси қуйидагини ташкил этади (шартли равишда):

- қарз олинган санада – 14%;
- қарзни қайтариш санасида – 15%.

2. Ҳисобот оyiда корхона қуйидаги таъмирлаш-қурилиш ишларини бажарди:

- марказлаштирилган молиялаштириш манбалари ҳисобидан молиялаштириладиган буюртмачи объектида жорий таъмирлаш – 160 млн сўм. Пудрат шартномаси 15 январда тузилган;
- бош пудратчи сифатида буюртмачининг ўз маблағлари ҳисобидан молиялаштириладиган объектда капитал таъмирлаш ишлари – 180 млн сўм, шу жумладан ўз кучи билан – 100 млн сўм. Пудрат шартномаси 5 январда тузилган. Ҳисобварақ-фактуралар иккала объект бўйича 31 январда имзоланган.

3. 2024 йилнинг ноябрь оyiда корхона буюртмачи учун 200 млн сўмлик таъмирлаш ишларини бажарди, бунда буюртмачи фақат 100 млн сўм тўлади, қолган суммани пудрат шартномасига кўра у 2025 йилнинг январь оyiда ўтказиши керак эди. Молиявий қийинчиликлар туфайли буюртмачи корхонага қарзни тўлаш муддатини 2 ойга кечиктиришни илтимос қилиб мурожаат қилди. 25 январда томонлар пудрат шартномасига қўшимча келишув тузишди, унга кўра тўлов муддати 2025 йилнинг март ойига кўчирилади, бунда ишлар қиймати 3 млн сўмга оширилади.

4. Бухгалтерия ҳисоби маълумотларига кўра:

- қурувчи ишчиларга ҳақиқатда бажарилган иш учун иш ҳақи ҳисобланди – 90 млн сўм, маъмуриятга – 30 млн сўм;
- қурувчи ишчиларга таътил пули – 4 млн сўм, шунингдек бир нафар ишчига никоҳдан ўтиши муносабати билан моддий ёрдам – 2 млн сўм ҳисобланди;
- бухгалтерга оилавий шароитлар муносабати билан моддий ёрдам ҳисобланди – 1 млн сўм, шунингдек туғилган кун муносабати билан қиймати 2,5 млн сўм бўлган совға берилди;
- бош муҳандисга вақтинчалик меҳнатга лаёқатсизлик нафақаси ҳисобланди – 0,5 млн сўм;
- махсус қурилиш техникасидан фойдаланган ҳолда объектда ишларни бажариш учун якка тартибдаги тадбиркор билан фуқаролик-ҳуқуқий хусусиятдаги шартнома бўйича тўлов ҳисобланди – 3 млн сўм.

МҲЭКМ = 1,155 млн сўм.

1-топшириқ (1+1+2 = 4 балл)

1.1.1. Таърифланган вазиятда фоизлар тарзидаги даромадларга солиқ солиш тартиби қандай?

- A. даромад тўлаш манбаида
- B. даромад олувчида
- C. қарз шартномаси шартларига қараб
- D. қарз суммасига қараб

1.1.2. Ушбу вазиятда қарз олувчида қарз олиниши муносабати билан қандай даромадлар юзага келади?

- A. текин олинган мулк (хизматлар) тарзидаги даромадлар
- B. талаб қилиш ҳуқуқидан ўзганинг фойдасига воз кечиш шартномаси бўйича олинган даромадлар
- C. қарз бўйича мукофот тарзидаги даромадлар
- D. фоизлар тарзидаги даромадлар

1.1.3. Ушбу даромадлар нимага тенг?

- A. 2 млн сўм
- B. 2,5 млн сўм
- C. 0,5 млн сўм.
- D. 5 млн сўм.

2-топшириқ (1+1+1 = 3 балл)

1.2.1. Корхона марказлаштирилган манбалардан молиялаштириладиган объект бўйича буюртмачига бажарилган ишларнинг қандай қийматини тақдим этади?

- A. 179,2 млн сўм
- B. 160 млн сўм
- C. 340 млн сўм
- D. 380,8 млн сўм

1.2.2. Корхона бошқа объект бўйича буюртмачига бажарилган ишларнинг қандай қийматини тақдим этади?

- A. 112 млн сўм
- B. 100 млн сўм
- C. 201,6 млн сўм
- D. 180 млн сўм

1.2.3. Корхонанинг солиқ ҳисоботида хизматларни реализация қилишдан олинган, айланмадан олинадиган солиқ солинадиган даромад сифатида ишларнинг қандай қиймати акс эттирилади?

- A. 0 сўм
- B. 260 млн сўм
- C. 340 млн сўм
- C. 100 млн сўм

3-топшириқ (1+1 = 2 балл)

1.3.1. Корхона пудрат шартномаси шартлари ўзгариши муносабати билан айланмадан олинadиган солиқ бўйича солиқ базасига қандай ҳужжат асосида тузатиш киритади?

- A. тузатилган ҳисобварақ-фактура
- B. қўшимча ҳисобварақ-фактура
- C. ўзаро ҳисоб-китоблар солиштирма далолатномаси
- D. бухгалтерия маълумотномаси

1.3.2. Ушбу тузатишни қайси ойнинг солиқ ҳисоботида акс эттириш керак?

- A. 2024 йил ноябрь ойи
- B. 2024 йил декабрь ойи
- C. 2025 йил январь ойи
- D. 2025 йил март ойи

4-топшириқ (1+1+1+1+2 = 6 балл)

1.4.1. Меҳнатга ҳақ тўлаш тарзидаги даромадлар нимага тенг?

- A. 124 млн сўм
- B. 125 млн сўм
- C. 124,5 млн сўм
- D. 127 млн сўм

1.4.2. Моддий наф тарзидаги даромадлар нимага тенг?

- A. 2,5 млн сўм
- B. 3,5 млн сўм
- C. 4,5 млн сўм
- D. 5,5 млн сўм

1.4.3. Бошқа даромадлар нимага тенг?

- A. 2 млн сўм
- B. 3 млн сўм
- C. 2,5 млн сўм
- D. 3,5 млн сўм

1.4.4. Ижтимоий солиқ нимага тенг?

- A. 14,94 млн сўм
- B. 15 млн сўм
- C. 15,24 млн сўм
- D. 14,88 млн сўм

1.4.5. Даромадларнинг қандай суммасига ЖШДС солиниши керак?

- A. 124 млн сўм
- B. 125 млн сўм
- C. 125,1 млн сўм
- D. 125,6 млн сўм

2-сценарий (15 балл)

Ўзбекистоннинг солиқ резиденти бўлган event-агентлиги – ҚҚС ва фойда солиғи тўловчиси ҳисобланади. Қуйида келтирилган барча операциялар 2025 йилнинг январь ойига тегишли.

1. Январь ойида Ўзбекистон Савдо-саноат палатасининг буюртмаси бўйича агентлик Куала-Лумпурда (Малайзия) ва Тошкент шаҳрида Ўзбекистон корхоналарининг пулли савдо кўргазмаларини ташкил этди.

2. Малайзияда бўлган вақтда агентлик ходимлари event-индустрияси корхоналари учун Малайзия томони ташкил этган халқаро конференцияда иштирок этишди. Конференцияда иштирок этиш учун агентлик 1 000 АҚШ доллари тўлади.

Кўргазмани ташкил этишда агентлик Малайзия босма нашрлари ва телевидениесига реклама жойлаштирди. Бу хизматлар учун агентлик 1 200 АҚШ доллари тўлади.

Изоҳ. Чет эллик шахсларнинг хизматларига нархларни томонлар Ўзбекистонда тўланадиган ҚҚСни ҳисобга олмаган ҳолда белгилаган.

Норезидент бўлган хизматларни етказиб берувчиларнинг ҳаракатлари доимий муассаса ташкил этилишига олиб келмайди. Норезидентнинг даромадларига Ўзбекистонда солиқ солинмаслиги билан боғлиқ иккиёқлама солиқ солишнинг олдини олиш тўғрисидаги халқаро шартномаларнинг ҳар қандай оқибатларини эътиборга олманг.

3. Январь ойида агентлик Тошкент шаҳрида қуйидаги текин хизматларни кўрсатди:

- Ўзбекистоннинг хайрия жамғармаларидан бири учун тадбир ташкил қилиш бўйича. Хизматлар таннархи – 20 млн сўм, шунга ўхшаш хизматларни реализация қилиш қиймати – ҚҚСни ҳисобга олмаган ҳолда 30 млн сўм;
- ўз ходимига тўй тадбирини ташкил қилиш бўйича. Хизматлар таннархи – 10 млн сўм, шунга ўхшаш хизматларни реализация қилиш қиймати – 15 млн сўм.

4. Январь ойида агентлик ўз фаолияти учун қуйидаги суммада товарлар (хизматлар) сотиб олди (етказиб берувчилар томонидан тақдим этилган ҳисобварақ-фактураларга асосан ҚҚСни ҳисобга олган ҳолда):

- 11,2 млн сўм – Малайзияда кўргазмани ташкил қилиш учун;
- 56 млн сўм – Тошкентда кўргазмани ташкил қилиш учун;
- 5,6 млн сўм – хайрия ва тўй тадбирларини ташкил қилиш учун.

1-топшириқ (1 + 1 = 2 балл)

2.1.1. Агентликнинг савдо кўргазмаларини ташкил этиш бўйича қайси хизматлари ҚҚСни ҳисоблаб чиқариш мақсадида Ўзбекистонда реализация қилинган деб ҳисобланади?

- A. фақат Малайзияда кўргазмани ташкил этиш бўйича
- B. фақат Тошкентда кўргазмани ташкил этиш бўйича
- C. иккала кўргазмани ташкил этиш бўйича
- D. иккала кўргазмани ташкил этиш бўйича хизматлар Ўзбекистонда реализация қилинган деб ҳисобланмайди

2.1.2. Агентлик савдо кўргазмаларини ташкил этиш бўйича қайси хизматларни ўзининг ҚҚС бўйича ҳисоботида акс эттириши керак?

- A) фақат Малайзияда кўргазмани ташкил этиш бўйича
- B) фақат Тошкентда кўргазмани ташкил этиш бўйича
- C) иккала кўргазмани ташкил этиш бўйича
- D) иккала кўргазмани ташкил этиш бўйича хизматлар ҚҚС бўйича ҳисоботда акс эттирилмаслиги керак

2-топшириқ (2 + 1 = 3 балл)

2.2.1. Агентлик норезидентлардан олинган қайси хизматлар бўйича ҚҚС тўлаши шарт?

- A. Малайзияда конференцияда иштирок этиш бўйича
- B. Малайзия ОАВларида реклама жойлаштириш бўйича
- C. норезидентларнинг ҳеч қандай хизматлари бўйича тўлаши шарт эмас
- D. Малайзия ОАВларида реклама жойлаштириш ва Малайзияда конференцияда иштирок этиш бўйича

2.2.2. Агентлик норезидентлардан олинган қайси хизматлар бўйича фойда солиғи тўлаши шарт?

- A. Малайзияда конференцияда иштирок этиш бўйича
- B. Малайзия ОАВларида реклама жойлаштириш бўйича
- C. норезидентларнинг ҳеч қандай хизматлари бўйича тўлаши шарт эмас
- D. Малайзия ОАВларида реклама жойлаштириш ва Малайзияда конференцияда иштирок этиш бўйича

3-топшириқ (2+2+3 = 7 балл)

2.3.1. Агентлик текин кўрсатилган хизматлар бўйича қандай суммадаги ҚҚСни бюджетга тўлаши керак?

- A. 4,8 млн сўм
- B. 5,4 млн сўм
- C. 0 сўм
- D. 3,6 млн сўм

2.3.2. Агентлик ходимга бепул хизматлар кўрсатиш муносабати билан унга қандай суммада моддий наф тарзидаги даромадни ҳисоблайди? (3.4 А-б.)

- A. 10 млн сўм
- B. 15 млн сўм
- C. 11,2 млн сўм
- D. 16,8 млн сўм

2.3.3. Бепул кўрсатилган хизматлар бўйича харажатларнинг қандай суммаси фойда солиғини ҳисоб-китоб қилишда чегириб ташланмайдиган харажатларга киритилиши керак?

- A. 30 млн сўм
- B. 33,6 млн сўм
- C. 35,4 млн сўм
- D. 50,4 млн сўм

4-топшириқ (3 балл)

2.4.1. Кўргазмалар ва тадбирларни ташкил этиш учун Ўзбекистонда сотиб олинган товарлар (хизматлар) бўйича «кирувчи» ҚҚСнинг қандай суммаси ҳисобга олиниши керак?

- A. 6 млн сўм
- B. 7,8 млн сўм
- C. 6,6 млн сўм
- D. 7,2 млн сўм

А БЎЛИМИ. ТЕСТЛАР

Саволларга жавоблар

1-саволга жавоб

А.

Жавобга тушунтириш:

«Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар тўғрисида»ги Қонуннинг 6-моддасига мувофиқ, МХҲлар юридик кучининг камайиши бўйича қуйидаги тартибда жойлаштирилган:

- Конституция;
- Қонунлар, шу жумладан кодекслар;
- Олий Мажлис палаталарининг қарорлари;
- Президентнинг фармонлари ва қарорлари;
- Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари;
- вазирликлар ва идораларнинг буйруқлари ва қарорлари;
- маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг қарорлари.

«Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 1.2 А-бандига қаранг

2-саволга жавоб

А.

«Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 1.2 В -бандига қаранг.

3-саволга жавоб

Д.

Жавобга тушунтириш:

Агар муддатнинг сўнги куни қонунчиликка мувофиқ дам олиш ва (ёки) иш куни бўлмаган кун деб эътироф этиладиган кунга тўғри келса, дам олиш кунидан ва (ёки) иш куни бўлмаган кундан кейинги иш куни муддатнинг тамом бўлиш куни деб ҳисобланади (СК 5-м. 8-қ., 86-м. 6-қ.).

«Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 1.2 Е -бандига қаранг.

4-саволга жавоб

С.

Жавобга тушунтириш:

Қатъий белгиланган суммада айланмадан олинadиган солиқ тўловчидан олинadиган дивиденд тарзидаги даромадларга солиқ солинмайди (СК 470-1-м. 7-қ.). Якка тартибдаги тадбиркор ва ўзини ўзи банд қилган шахс ўз даромадларидан солиқларни мустақил равишда тўлайди.

«Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 1.3 D-бандига қаранг.

5-саволга жавоб

А.

«Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 2.1 G -бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

Ижара (текин фойдаланиш) шартномаларини ижарага берувчи ijara.soliq.uz орқали солиқ органида ҳисобга қўяди (Кўчмас мулк ижара ёки текин фойдаланиш шартномаларини давлат солиқ хизмати органларида ҳисобга қўйиш бўйича давлат хизматини кўрсатиш маъмурий регламенти 7-б.)

6-саволга жавоб**A.D.**

«Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 2.2 D-бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

Солиқ солиш объектлари ва солиқ солиш билан боғлиқ объектларнинг алоҳида-алоҳида ҳисоби мутаносиб усул ёки тўғридан-тўғри ҳисобга олиш усули билан юритилиши мумкин (СК 80-м.).

7-саволга жавоб**A.**

«Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 2.3 C-бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

Солиқ тўловчи тегишли тузатишлар киритиш тўғрисидаги хабарнома олинган кундан эътиборан 10 иш кунни мобайнида аниқлаштирилган солиқ ҳисоботини ёки текширувдан олдинги таҳлил чоғида аниқланган тафовутларнинг асосномасини тақдим этиши шарт. (СК 138-м. 7-қ., 5-м. 7-қ.).

8-саволга жавоб**B.C.**

«Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 3.1 B-бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

Норезидентларнинг даромадларига Солиқ кодексда назарда тутилган солиқ имтиёзлари қўлланмаган ҳолда солиқ солинади (СК 366-м. 1-қ. 2-б.).

Резидентларнинг дивиденд кўринишидаги даромадларига бошқа корхоналарда иштирок этишдан олинган дивидендларни ҳисобга олиш тамойили бўйича солиқ солинади. Норезидентларнинг дивидендларига бундай солиқ солиш тартиби қўлланилмайди (СК 345-м.).

9-саволга жавоб**A.**

«Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 3.2 D-бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

Меҳнатга ҳақ тўлаш тарзидаги даромадларга қуйидагилар киритилмайди:

- вақтинча меҳнатга лаёқатсизлик нафақаси – 500 минг сўм;
- фарзанд туғилиши муносабати билан моддий ёрдам – 3 000 минг сўм;
- корхона муассиси бўлган директорга дивидендлар – 10 000 минг сўм.

$120\,000 + 500 + 10\,000 + 1\,000 + 2\,000 + 3\,000 + 1\,000 + 1\,000 = 138\,500$

10-саволга жавоб

А.

Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 3.4 С -бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

$$30\,000 \times 5\% + 100 \times 90 \times 12\% = 2\,580$$

11-саволга жавоб

А.

Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 3.4 В-бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

Болаларга тиббий хизмат кўрсатиш ва болалар оромгоҳларига йўлланмалар бўйича имтиёзлар фақат корхона ходимларига татбиқ этилади (СК 378-м. 2, 3-б).

$$(8\,000 + 7\,000 + 2\,000 + 5\,000) \times 12\% = 2\,640$$

12-саволга жавоб

С.

Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 3.5 С-бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

Солиқ даври тугаганидан кейин 30 кун ичида корхона тўлов манбаида солиқ солинмаган моддий наф тарзида даромад олган жисмоний шахслар тўғрисида маълумотномани тақдим этади (СК 389-м. 1-қ. 1-б.).

13-саволга жавоб

В.

Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 3.6 D-бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

$$10\,000 + 4\,000 + (3\,000 - 1\,155 \times 2,11) = 14\,562,95$$

14-саволга жавоб

А.

Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 4.2 С-бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

$$(120\,000 + 500 + 3\,000 + 3\,000 + 1\,000 + 500 + 3\,000) \times 12\% = 15\,720$$

15-саволга жавоб

А.

Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 5.1 В-бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

$$1\ 000\ 000 : 365 \times (80 + 31) - 220\ 600 = 83\ 509,6$$

16-саволга жавоб**А.**

«Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 5.2 А-бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

$$184 \times 10\% + 5 = 23,4$$

17-саволга жавоб**А.**

Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 5.2 В -бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

Қўп марта айланадиган тара қиймати чегирилган жами даромад айланмадан олиннадиган солиқ бўйича солиқ базас, башарти унинг қиймати илгари товарларни реализация қилишдан олинган даромад таркибида ҳисобга олинган бўлса (СК 464-м. 1-қ. 3-б.).

$$130 - 2 = 128$$

18-саволга жавоб**В.**

Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 5.2 С-бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

Ҳисобварақ-фактура товарларни жўнатиш (топшириш) календарь санасида тақдим этилади. Қўшимча ҳисобварақ-фактура етказиб бериш қийматига тузатиш киритиш ҳолати юзага келган санада тақдим этилади (Низом 4, 40-б., 14.08.2020 й. 489-сон ВМҚга 2-илова).

19-саволга жавоб**В.**

Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 5.2 D-бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

$$(20 + 20) \times 4\% + (2 + 3) \times 3\% = 1,75$$

20-саволга жавоб**С.**

Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 6.2 E-бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

Агар хизматлар ижарага бериш пайтида Ўзбекистон ҳудудида бўлган транспорт воситаларини қисқа муддатли (30 кунгача муддатга) ижарага бериш билан боғлиқ бўлса, Ўзбекистон хизматларни реализация қилиш жойи деб эътироф этилади (СК 241-м. 3-қ. 8-б.).

21-саволга жавоб

С.

Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 6.3 А-бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

Протез-ортопедия буюмларини реализация қилиш бўйича айланма ҚҚСдан озод қилинган (СК 243-м. 1-қ. 4-б.). Бунда имтиёз комиссиянерларга татбиқ этилмайди, чунки реализация қилиш бўйича айланма комитентда юзага келади. Комиссиянерда ҚҚС бўйича солиқ базаси унинг солиқни ўз ичига олган воситачилик ҳақи асосида аниқланади (СК 250-м. 1-қ.).

$$11\ 200 : 112 \times 12 = 1\ 200$$

22-саволга жавоб

Д.

«Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 6.4 А-бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

$$112 \times 12 \% = 13,44$$

23-саволга жавоб

Д.

«Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 6.5 А-бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

Товарлар импорт қилинганда тўланган ҚҚС суммаси тўланган санада ҳисобга олинади (СК 266-м. 1-қ. 3-б.).

24-саволга жавоб

Д.

«Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 5.1 С-бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

Юридик шахслар айланмадан олинadиган солиқни қўллашни ҚҚСни тўловчи сифатида рўйхатдан ўтиш учун ва бир вақтнинг ўзида айланмадан олинadиган солиқни тўлашни рад этишга доир ариза берилган ойдан кейинги ойнинг 1-санасидан бошлаб ихтиёрий равишда рад этишга ҳақли (СК 462-м. 7-қ.).

25-саволга жавоб

С.

«Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 6.5 Е-бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

Солиқ солишдан озод этилган товарлар (хизматлар)ни реализация қилишда ҚҚСнинг манфий суммаси юзага келиши мумкин эмас, чунки ушбу айланмалар бўйича «кирувчи» ҚҚС ҳисобга олинмайди (СК 267-м. 1-қ. 3-б.).

26-саволга жавоб

А.

«Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 7.3 А-бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

$$(134,4 + 44,8 + 1,12) : 1,12 = 161$$

27-саволга жавоб

А.

«Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 7.3 В -бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

$$56 - (40 - 10) - 56 : 112 \times 12 + 2 = 22$$

28-саволга жавоб

Д.

«Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 7.4 В-бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

ноябрь ойида – 4 кун учун, декабрь ойида – 31 кун учун

$$58\,400 \times 15\% : 365 \times (4 + 31) = 840$$

29-саволга жавоб

В.

«Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 7.3 С-бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

$$100 \times 60\% - 70 \times 60\% = 18$$

30-саволга жавоб

А.

«Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 8.2 А-бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

$$(400 + (400 - 1)) : 12 = 66,58$$

31-саволга жавоб

А.

«Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 8.2 С-бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

$$1\,600 \times 3\% : 12 = 4$$

$$(1\,600 + (1\,600 - 4) + (1\,600 - 4 - 4)) : 12 = 399$$

32-саволга жавоб

А.

«Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 9.2 А -бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

$$400 : 8 : 10\ 000 = 0,005$$

33-саволга жавоб

А.

«Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 9.2 С-бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

$$(1\ 000 + 100 + 200 + 270 : 9) : 10\ 000 \times 298\ 100 = 39\ 647,3$$

34-саволга жавоб

В.

«Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 10.1 А-бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

Юридик шахсларнинг ҳудудида таъмирлаш-қурилиш ишларини ва бошқа ишларни бажарувчи солиқ тўловчилар ушбу ишларни бажариш жараёнида фойдаланиладиган сув учун солиқ тўламайди. Таъмирлаш-қурилиш ишларини ва бошқа ишларни бажарётганда фойдаланиладиган сув ҳажми учун бу ишлар қайси юридик шахслар учун бажарилаётган бўлса, ўша юридик шахслар солиқ тўлайди. Қурилиш ишлари янги қурилиш майдончасида бажарилган тақдирда, қурилишда фойдаланиладиган сув ҳажми учун қурилиш ташкилоти солиқ тўлайди. (СК 444-м. 8-қ.).

35-саволга жавоб

А.

«Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 10.2 В-бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

$$300 \times 850 + 100 \times 90 \% \times 700 + 100 \times 10 \% \times 850 = 326\ 500$$

В БЎЛИМИ. СЦЕНАРИЙЛАР

Саволларга жавоблар

1-сценарий (15 балл)

1-топшириқ жавоби

«Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 5.2 А-бандига қаранг

1.1.1.

В.

Жавобга тушунтириш:

Ўзбекистоннинг солиқ резидентига тўланадиган фоизлар бундай даромадлар олувчининг солиқ базасида ҳисобга олинади. Истисно – агар фоизлар нотижорат ва бюджет ташкилотларига маблағларни депозитга жойлаштиришидан тўланса, уларга тўлов манбаида солиқ солинади. (СК 344-м.).

1.1.2.

А.

Жавобга тушунтириш:

Қарз олиш санасида ставкаси МБнинг қайта молиялаштириш ставкасидан кам бўлган фоизлар тўлаш шарти билан қарз олишда қарз олувчининг текин олинган мол-мулк (хизматлар) тарзидаги даромади қарз олиш чоғида МБнинг қайта молиялаштириш ставкасидан келиб чиққан ҳолда аниқланади (СКнинг 299-м. 4-қ.)

1.1.3.

А.

Жавобга тушунтириш:

$$50 \times (14 - 10) \% = 2$$

2-топшириқ жавоби

«Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 5.1 С-бандига қаранг

1.2.1

В.

Жавобга тушунтириш:

Молиялаштиришнинг марказлаштирилган манбалари ҳисобидан объектлар қурилишини бажарувчи корхоналар (бундан **жорий** ва капитал таъмирлаш мустасно) шартнома тузилган санадан эътиборан ҚҚС ва фойда солиғини тўлашга ўтиши шарт (СК 462-м. 14-қ.).

1.2.2

Д.

«Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 5.2 А -бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

180 млн сўм – бош пудрат ҳажми

1.2.3

В.

«Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 5.2 А -бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

160 + 100 = 260

3-топшириқ жавоби

«Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 5.2 С-бандига қаранг

1.3.1

В.

Жавобга тушунтириш:

Солиқ базасига тузатиш киритиш (салбий ёки ижобий) қўшимча ҳисобварақ-фактура асосида амалга оширилади (СК 466-м. 4-қ., 257-м. 4-қ.).

1.3.2

С.

Жавобга тушунтириш:

Солиқ кодексига тузатиш киритиш кўрсатилган ҳоллар юз берган солиқ даврида амалга оширилади (СК 466-м 5-қ.).

4-топшириқ жавоби

1.4.1

В.

«Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 3.2 D-бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

90 + 30 + 4 + 1 = 125

1.4.2

А.

«Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 3.2 D-бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

2,5 – совға

1.4.3

С.

«Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 3.2 D-бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

$$2 + 0,5 = 2,5$$

1.4.4**В.**

«Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 4.2 С -бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

$$125 \times 12 \% = 15$$

1.4.5**Д.**

«Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 3.3 D -бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

$$90 + 30 + 4 + 1 + (2,5 - 1,155 \times 2,11) + 0,5 = 125,56295 \text{ (}125,6\text{)}$$

2-сценарий (15 балл)**1-топшириқ жавоби****2.1.1****В.**

«Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 6.2 Е -бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

Пулли кўргазмаларни ташкил этишга доир хизматлар республика ҳудудида ҳақиқатда кўрсатилса, Ўзбекистон ҳудуди хизматларни реализация қилиш жойи деб эътироф этилади (СКнинг 241-м. 3-қ. 3-б.).

2.1.2**С.****Жавобга тушунтириш:**

Ҳисобга олиш мақсадида Ўзбекистон реализация қилиш жойи деб эътироф этилмайдиган кўрсатилган хизматлар ҳам ҳисоботда акс эттирилади (СК 266-м. 5-қ.).

2-топшириқ жавоби**2.2.1****С.**

«Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 6.4 D-бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

Норезидентларнинг ҳеч қандай хизматлари бўйича тўлаши шарт эмас, сабаби Ўзбекистон конференцияни ўтказиш ва реклама хизматларини реализация қилиш жойи эмас (СКнинг 241-м. 3-қ. 3, 9-б.).

2.2.2

С.

«Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 7.1 В-бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

Норезидентларнинг ҳеч қандай хизматлари бўйича тўлаши шарт эмас, сабаби ушбу хизматлар бўйича даромадлар норезидентларнинг Ўзбекистондаги манбалардан олинган даромадларига кирмайди, чунки хизматлар Ўзбекистон ташқарисида кўрсатилган (СК 351-м. 3-қ. 2-б.).

3-топшириқ жавоби

2.3.1

В.

«Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 6.4 А -бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

Хизматларни бепул кўрсатишда, бундай хизмат кўрсатиш иқтисодий жиҳатдан ўзини оқлайдиган ҳоллар бундан мустасно, ҚҚС бўйича солиқ базаси хизматларнинг бозор қийматидан келиб чиққан ҳолда аниқланади (СК 248-м. 3-қ. 2-б.).

$$(30 + 15) \times 12 \% = 5,4$$

2.3.2

С.

«Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 3.4 А-бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

Солиқ тўловчи томонидан юридик шахсдан товарлар (хизматлар) олинган тақдирда, уларнинг қиймати уларни сотиб олиш нархидан ёки таннархидан келиб чиққан ҳолда аниқланади, шунингдек ҚҚСнинг тегишли суммаси ҳисобга олинади (СК 376-м. 2, 3-қ.).

$$10 \times 1,12 = 11,2$$

2.3.3

С.

«Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 7.4 С-бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

Фойда солиғи бўйича солиқ базасини аниқлашда чегириб ташланмайдиган харажатлар жумласига қуйидагилар киради (СК 317-м.):

3) солиқ тўловчининг жисмоний шахснинг моддий наф тарзидаги даромадлари ҳисобланадиган харажатлари;

27) текин берилган мол-мулкнинг (хизматларнинг) қиймати ва бундай бериш билан боғлиқ бўлган харажатлар (шу жумладан ҚҚС суммаси)

$$20 + 10 + 5,4 = 35,4 \text{ (хизматлар т/н + ҚҚС)}$$

4-топшириқ жавоби

2.4.1

В.

«Солиқ солиш асослари» ўқув режасининг 6.5 А-бандига қаранг

Жавобга тушунтириш:

$$(11,2 + 56 + 5,6) : 112 \times 12 = 7,8$$